

POLSKA, ALE JAKA? DEBATA

Po zapoznaniu się z informacjami na temat doktryn i partii politycznych przeprowadźcie debatę na temat Polski – w jakim kierunku ma się rozwijać, jakie rzeczy są dla przyszłości naszego kraju fundamentalne, a jakie drugorzędne, jaka powinna być rola państwa w gospodarce. Podzielcie się na trzy koalicje partyjne: konserwatywno-prawicową, liberalno-centrową, socjaldemokratyczno-lewicową. Podziału dokonajcie losowo, możecie też utworzyć stronnictwa składające się z osób o zbliżonych poglądach.

Rys. Piotr Rychel

Najpierw ustalcie, jakie jest stanowisko „waszej” koalicji (w ważnych dla naszego kraju sprawach). Spiszcie najważniejsze ustalenia w punktach – możliwe są oczywiście pewne rozbieżności między członkami zespołu, powinniście jednak wypracować wspólną „platformę ideową” w sprawie przyszłości Polski. Następnie ustawcie stoliki w klasie tak, by powstał okrągły stół (z konieczności będzie on trochę kanciasty) i rozpocznijcie debatę pod hasłem „Polska, ale jaka?”. Poprowadzi ją nauczyciel lub nauczycielka lub dwoje uczniów-ochotników. Oto najważniejsze reguły:

- najpierw głos zabierają „sprawozdawcy” kolejnych trzech koalicji, którzy w 3–4-minutowych wystąpieniach prezentują najważniejsze stanowiska zespołów;
- następnie głos mogą zabierać wszyscy uczestnicy „okrągłego stołu”, muszą jednak zgłaszać chęć zabrania głosu oraz bezwzględnie przestrzegać zasad dyskusji. Wypowiedzi nie mogą być dłuższe niż dwie minuty;
- każdy zabierający głos kończy swą wypowiedź, zwracając się do osoby z innego zespołu, która do tej pory jeszcze się nie wypowiedziała: „A jakie jest twoje zdanie w tej sprawie?”;

- gdy wszyscy chętni zabiorą już głos, spróbujcie wspólnie wypracować kilka zasad (co najmniej trzy), pod którymi członkowie wszystkich koalicji mogliby się podpisać. Propozycje mogą zgłaszać wszyscy – prowadzący zapisuje je na tablicy, a następnie spośród nich wybieracie kilka (trzy – cztery), które budzą najmniej wątpliwości uczestników;
- zespoły mogą się udać na naradę, by opracować wspólne stanowisko swych koalicji lub zaproponować inny sposób sformułowania jakiejś zasady.

W dyskusji końcowej wybierzcie ostatecznie te zasady, co do których istnieje konsensus. Nie chodzi tu o głosowanie, lecz powszechną zgodę. Możliwe są oczywiście odrębne opinie, nie powinno ich jednak być zbyt dużo, bo wtedy nie można już mówić o konsensusie. Jeśli nie uda wam się nic uzgodnić, to trudno, na szczęście przy waszym „okrągłym stole” nie rozstrzygają się losy Polski...

Uwaga: Zadbajcie o to, by przy waszym „okrągłym stole” nie wysuwano argumentów populistycznych ani nacjonalistycznych czy ksenofobicznych!

Alicja Pacewicz, *Rusz głową, czyli ćwiczenia i zadania w: Przewodnik obywatelski. Wiedza o społeczeństwie w liceum i technikum – zakres podstawowy. Część 1, s. 257*

Dodatkowe informacje i materiały znajdziesz na stronie internetowej:
<https://koss.ceo.org.pl/wos-do-liceum>

S Ł O W N I C Z E K O B Y W A T E L S K I

KOALICJA – porozumienie kilku osób lub organizacji, mające doprowadzić do realizacji wspólnych dla nich celów. Warunkiem utworzenia koalicji jest przewyższenie różnic między jej uczestnikami – to, co ich dzieli, musi zostać przez nich uznane za mniej istotne od tego, co ich łączy. W polityce mówimy o **koalicjach wyborczych** (porozumienie zawarte w okresie przedwyborczym, którego efektem jest wspólna lista wyborcza, albo też nieformalne współdziałanie będące wstępem do współpracy w parlamencie) i **koalicjach parlamentarnych** (współpraca klubów parlamentarnych). Specyficzną formą koalicji parlamentarnej jest **koalicja rządowa** – sojusz klubów parlamentarnych, które tworzą rząd, wypracowują program i wspierają jego działania.

KONSENSUS – osiągnięta w wyniku porozumienia **powszechna zgoda** co do tego, jakie rozwiązanie jest w danej sytuacji jest najlepsza.